

ביום חל, בשבת אוכל שלש, שכתוב ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה, היום לא תמצאוהו בשדה, ובכל צריך לעשות בשבת תוספת, שאם היה רגיל לאכל ביום חל להם ויין, יוסיף בשבת בשר, זו תוספת שבת.

שנוי מעשה - שאם היה רגיל לעשות מעשה בחל, לא יעשה בשבת, זהו שכתוב ששת ימים תעבד וכו'. שנוי השם - לכל יום קורא לו מעשה, כמו שנאמר ששת ימי המעשה, וליום השביעי הוא קורא לו שבת, שהוא השבתת מעשה, בטול המעשה. שנוי מקום - אם הוא רגיל להבעיר אש בחל, שישנה ולא יבעיר אותה בשבת, זהו שכתוב לא תבערו אש בכל משבתכם ביום השבת.

ועוד יש שנוי, שצריך לשנות מעבד לגבירה, שלא יהיו שוים, שגבירה היא מקומו של הקדוש ברוך הוא, צריך לשנות למלך. זהו שכתוב וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, שמשפחה יום השבת מיום של חל ששולט בו העבד של המלך.

ועוד משבתים, מושב של אדם הוא המקום שלו. ועוד שנוי מקום - לתקן את הבית בשבת תוספת מבחל. ועוד שנוי מעשה - אם הוא עצוב בחל, שיהיה שמח בשבת, ואם יש לו קטטה בחל עם אדם או עם אשתו, שיהיה לו שלום עמה בשבת, ובזה אין רשות לקרב לסם המות חללה, ולבעלה שהוא אל אחר חלול שבת, (אין להם רשות להתקרב), ומשום זה אמרו קדמאי, אם

רגיל למיכל תרי סעודות ביומא דחולא, בשבת אכיל תלת, דכתיב (שמות טו כה) ויאמר משה אכלוהו היום, כי שבת היום ליהו"ה היום לא תמצאוהו בשדה, ובכלא צריך למעבד בשבת תוספת, דאם הוה רגיל למיכל ביומא דחולא נהמא וחרמא, יוסיף בשבת בשרא, דא תוספת שבת.

שנוי מעשה, דאם הוה רגיל למעבד עובדא בחול, לא יעביד בשבת, הדא הוא דכתיב (שם כ ט) ששת ימים תעבד וכו', שנוי השם לכל יומא קארי ליה מעשה, כמה דאת אמר (יחזקאל מו א) ששת ימי המעשה, וליום השביעי קארי ליה שבת, דאיהו השבתת מעשה, ביטולא דעובדא, שנוי מקום, אם הוא רגיל לאוקדא נורא בחולא, דישני ולא יוקיד ליה בשבתא, הדא הוא דכתיב (שם לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת.

ועוד אית שינוי, דצריך לשנות מעבדא למטרוניתא, דלא יהון שוין, דמטרוניתא איהי מקומו דקודשא בריך הוא, צריך לשנות למלכא, הדא הוא דכתיב (אסתר ב ט) וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, דאשפתי יומא דשבתא מיומא דחול דשלטא ביה עבדא דמלכא.

ועוד מושבותיכם מושב דבר נש איהו מקום דיליה, ועוד שנוי מקום, לתקנא ביתא בשבתא תוספת מבחול, ועוד שנוי מעשה אם הוא עצוב בחולא, דיהא חדי בשבתא, ואם אית ליה קטטה בחולא עם בר נש או עם אתתיה, דיהא ליה שלמא עמה בשבתא, ובדא לית רשו לקרבא לסם המות חללה, ולבעלה דאיהו אל אחר חלול שבת, (לית לון רשו לקרבא), ובגין דא אמרו קדמאי, אם ישראל הו